

користування українською мовою як компонентом професійного становлення; *виховна мета*: формування гуманістичного та науково обґрунтованого ставлення до професійної діяльності; активної позиції медичного / фармацевтичного фахівця; почуття обов'язку й відповідальності перед суспільством; ціннісних орієнтацій і високої культури міжнародних взаємовідносин; духовної та фізичної досконалості, моральності; поваги до України й українців; розвиток індивідуальних здібностей і творчого мислення.

Список використаних джерел

1. Робоча програма з дисципліни «Українська мова як іноземна» для студентів спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» / уклад. І. І. Гавришак, К. Л. Стефанишин. URL: <https://moodle.tdmu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=201107>.
2. Українська мова як іноземна (англійськомовна форма навчання) : типова програма нормативної навчальної дисципліни для іноземних студентів вищих навчальних закладів МОЗ України. Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я» / уклад. : С. М. Луцак та ін. Київ, 2016. 202 с.

ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «МІЙ РОБОЧИЙ ДЕНЬ» НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Тишковець Марія Павлівна

*кандидат філологічних наук, доцент, Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України,
tyshkovec@tdmu.edu.ua*

У типовій програмі нормативної навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» (англійськомовна форма навчання) для іноземних студентів вищих навчальних закладів МОЗ України (2016 р.), за якою ведеться засвоєння української мови як іноземної у Тернопільському національному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського, вивчення теми «Мій робочий день» передбачається в межах початкового рівня А1. На цьому етапі чужоземні студенти повинні навчитися сприймати на слух і розуміти повільне, ретельно артикульоване монологічне мовлення; сприймати на слух і розуміти зміст діалогу, комунікативні наміри його учасників; уміти читати текст з настановою на загальне охоплення

його змісту, розуміти досить повно й чітко короткі прості тексти, висловити власну думку щодо змісту прочитаного матеріалу, маючи перед собою опрацьований текст як візуальну опору [2]. Окрім цього, інокомуніканти мають оволодіти базовими графічними навичками, самостійно продукувати прості фрази про себе, інших людей і місце навчання, перебування, проживання, вести елементарну комунікацію.

Опанування теми «Мій робочий день» відбувається у комплексі вивчення тем «Навчання у ВНЗ». Це етап засвоєння лексики, яка активно використовується в мовленнєвих ситуаціях, пов'язаних із навчанням у вищій школі; період удосконалення вмінь будувати діалог на тему відвідин деканату, бібліотеки тощо, виступаючи ініціатором діалогу-розпитування; спонукати співрозмовника до вчинення дій тощо.

У нашій розвідці пропонуємо на розгляд комплекс завдань, спрямованих на послідовне й успішне оволодіння лексичним та граматичним матеріалом до теми «Мій робочий день».

На початку роботи вважаємо за доцільне подати короткий перекладний словник-мінімум, який допоможе студентам опанувати нові лексеми, пов'язані із розпорядком дня: *виконувати, відпочивати, вранці, зазвичай, закінчуватися, застилати, зустрітися, насичений, прибирати, прокидатися, розпочинатися, розчісувати, складати, сніданок, часом* та ін.

Одним із основним засобів подання лексико-граматичної інформації є, на наш погляд, текст. Як зазначає Т. П. Мельник, «працюючи з текстовим матеріалом, іноземні студенти засвоюють нові слова, набувають досвіду вживати слово у відповідній граматичній формі, навчаються поєднувати словосполучення в реченнях, збагачують мову усталеними виразами, фразеологізмами» [1, с. 77]. Тому наступний крок – це опрацювання тексту «Мій робочий день»: читання, засвоєння основних синтаксичних конструкцій, формулювання відповідей до запропонованих питань тощо.

Під час набуття мовної компетенції на рівні А1 студенти-іноземці повинні засвоїти дієслово як частину мови, зокрема інфінітив, дійсний спосіб дієслів, теперішній, минулий, майбутній часи дієслова, дієслівне керування та ін. Тому вивчаючи тему «Мій робочий день»

доцільним буде опрацювання чужоземцями граматичної категорії часу дієслова, зокрема минулого. Студенти запам'ятовують основні правила утворення форми минулого часу, продемонстровані у таблиці, утворюють минулий час дієслів за поданим зразком (дієслова запропоновано лише ті, які використовувалися у тексті і подані у словнику-мінімумі), записують речення, утворюючи форми минулого часу від інфінітива.

Доречним на заняттях вивчення теми «Мій робочий день» буде матеріал для засвоєння лексем, фраз на позначення часу. Іноземні студенти опановують питальні і стверджувальні конструкції на зразок: *Котра година? – Зараз дев'ята година. О котрій годині? – О дев'ятій годині.* Для закріплення засвоєного матеріалу використовуємо демонстраційні фото із зображенням години. Далі студенти відповідають на запитання, що Ви зазвичай робите в такій годині: 1. *О 7 (сьомій) годині я ...* 2. *О 8 (восьмій) годині ...* 3. *О 9 (дев'ятій) годині ...* 4. *О 15 годині ...* 5. *О 16 годині я ...* 6. *О 18 годині ...* 7. *О 19 годині я ...* 13. *О 20 годині я ...*; відповідають на запитання, використовуючи поданий у дужках час дії: 1. *Коли Ви обідаєте? (14.00) – Я обідаю о чотирнадцятій / другій годині.* 2. *Коли Ви прокидаєтеся щодня? (7.15)* 3. *О котрій годині Ви снідаєте? (8.10)* 4. *Коли закінчується четверте заняття? (17.10).*

Студентам-іноземцям, які вже володіють мовою на початковому рівні, важливо формувати комунікативні навички, які нерозривно пов'язані з діалогічним мовленням. Тому під час вивчення теми «Мій робочий день» пропонуємо читати, а потім самостійно складати діалоги, добирати потрібні фрази, відповідати на питальні речення.

Такий добір завдань для засвоєння теми «Мій робочий день» інакомовцями апробований на заняттях з української мови як іноземної у Тернопільському національному університеті імені І. Я. Горбачевського і, сподіваємося, стане корисним для опанування цієї теми в чужомовній аудиторії інших вишів.

Список використаних джерел

1. Мельник Т. П. Формування професійно зорієнтованих комунікативних навичок студентів-іноземців медичних спеціальностей у процесі вивчення української мови як іноземної. *Медична освіта*. 2019. № 3. С. 75–78.

2. Українська мова як іноземна (англійськомовна форма навчання): Типова програма нормативної навчальної дисципліни для іноземних студентів вищих навчальних закладів МОЗ України. Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я» / уклад. : С. М. Луцак, О. І. Криницька, О. В. Дикан та ін. Київ, 2016. 202 с.